

Vec C-449/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

13. jún 2019

Vnútroštátny súd:

Finanzgericht Baden-Württemberg

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

12. september 2018

Žalobkyňa:

WEG Tevesstraße

Žalovaný:

Finanzamt Villingen-Schwenningen

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Právna úprava členského štátu, podľa ktorej sú dodávky tepla zabezpečované spoločnosťou vlastníkov bytov pre vlastníkov bytov oslobodené od dane z pridanej hodnoty – Súlad s ustanoveniami smernice 2006/112

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 ZFEÚ

Prejudiciálna otázka

Majú sa ustanovenia smernice Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty (Ú. v. L 347, 2006, s. 1) vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave členského štátu, podľa ktorej je dodávka tepla, ktorú spoločnosť vlastníkov bytov zabezpečujú pre vlastníkov bytov, oslobodená od dane?

Relevantné ustanovenia práva Únie

Smernica Rady 2006/112/ES z 28. novembra 2006 o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, osobitne článok 135 ods. 1

Vyhlásenie č. 1 do zápisnice k smernici 2006/112 [*neoficiálny preklad*]

Šiesta smernica Rady 77/388/EHS zo 17. mája 1977 o zosúladení právnych predpisov členských štátov týkajúcich sa daní z obratu – spoločný systém dane z pridanej hodnoty: jednotný základ jej stanovenia

Vyhlásenie č. 7 do zápisnice prijaté na zasadnutí Rady 17. mája 1977 k článku 13 smernice 77/388 [*neoficiálny preklad*]

Relevantné ustanovenia vnútroštátneho práva

Umsatzsteuergesetz (zákon o dani z obratu, ďalej len „UStG“), osobitne § 4 bod 13

Gesetz über das Wohnungseigentum und das Dauerwohnrecht (zákon o vlastníctve bytov a o práve na dlhodobé užívanie bytu, ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“)

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Spor sa týka sumy dane, ktorú si za rok 2012 možno odpočítať z nákladov na nadobudnutie a prevádzku kogeneračnej jednotky na výrobu tepla a elektrickej energie (ďalej len „kogeneračná jednotka“).
- 2 Žalobkyňa je spoločenstvom vlastníkov bytov a spoluvlastníkov nehnuteľnosti, ktorého členmi sú X GmbH, Y (štátny orgán) a Z (obec). V roku 2012 zriadila žalobkyňa kogeneračnú jednotku. Elektrickú energiu vyrábanú prostredníctvom kogeneračnej jednotky dodávala elektrárenskej spoločnosti a pritom vyrobené teplo poskytovala vlastníkom bytov, resp. spoluvlastníkom nehnuteľnosti.
- 3 Za rok 2012 si žalobkyňa uplatnila z nákladov na nadobudnutie a prevádzku kogeneračnej jednotky odpočet dane zaplatenej na vstupe v celkovej výške 19 765,17 eura. Žalovaný uznal z celkovej uplatnenej sumy odpočítanej dane odpočet len do výšky 28 %, t.j. podiel uvádzaných nákladov, ktorý podľa jeho výpočtu pripadal na výrobu elektrickej energie. Čo sa týka podielu vo výške 72 %, ktorý pripadá na výrobu tepla, žalovaný odpočítanie dane zamietol s odôvodnením, že dodávky tepla pre vlastníkov bytov sú oslobodené od dane (§ 4 bod 13 UStG).
- 4 Proti tomuto rozhodnutiu je namierená žaloba z 13. decembra 2016, ktorá bola predložená vnútroštátnemu súdu po zamietnutí odvolania, a ktorou sa v zásade namieta, že § 4 bod 13 UStG odporuje právu Únie.

Právny rámec

- 5 Podľa § 4 bodu 13 UStG sú od dane oslobodené okrem iného plnenia, ktoré sú poskytované v zmysle zákona o vlastníctve bytov spoločenstvami vlastníkov bytov vlastníkom bytov a spoluvlastníkom nehnuteľnosti v rozsahu, v akom ide o plnenia spočívajúce v dodávkach tepla.
- 6 Právny inštitút spoločenstva vlastníkov bytov a spoluvlastníkov nehnuteľnosti upravuje zákon o vlastníctve bytov. Podľa tejto právnej úpravy možno odchylné od zásady upravenej v Občianskom zákonníku, podľa ktorej tvoria pozemok a na ňom zriadená stavba spravidla jeden celok a majú rovnakého vlastníka resp. rovnakých vlastníkov, zriadiť k bytom alebo nebytovým priestorom osobitné vlastnícke právo. V prvom uvedenom prípade sa hovorí o vlastníctve bytov a v poslednom uvedenom prípade o spoluvlastníctve nehnuteľnosti. Okrem osobitného vlastníctva k bytu alebo nebytovému priestoru zahŕňa vlastnícke resp. spoluvlastnícke právo vždy aj spoluvlastnícky podiel na spoločnom majetku. Za spoločný majetok sa okrem iného považuje vykurovacie zariadenie.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu

- 7 Vnútroštátny súd má pochybnosti, či je § 4 bod 13 UStG v súlade s ustanoveniami smernice 2006/112.
- 8 Podľa judikatúry Súdneho dvora porušuje členský štát právo Únie, ak prijme a zachová v platnosti oslobodenie od dane, ktoré nie je obsiahnuté v práve Únie (rozsudok z 3. júla 1997, Komisia/Francúzsko, C-60/96, EU:C:1997:340).
- 9 V nemeckej právnej literatúre je sporné, či pre oslobodenie od dane podľa § 4 bodu 13 UStG možno nájsť oprávňujúci právny základ v práve Únie. Kým niektorí autori zastávajú názor, že toto oslobodenie nie je v súlade so smernicou 2006/112 a preto ho nemožno uplatniť, podľa inej časti autorov zodpovedá takéto oslobodenie ustanoveniam práva Únie, čo odôvodňujú rôznym spôsobom.
- 10 Sčasti je článok 135 ods. 1 písm. l) smernice 2006/112, podľa ktorého môžu členské štáty oslobodiť od dane nájom nehnuteľností, považovaný za dostatočný právny základ. Vnútroštátny súd však toto ustanovenie vzhľadom na jeho znenie nepovažuje za jednoznačne uplatniteľné. Smernica neobsahuje definíciu pojmu „nájom nehnuteľností“. Súdny dvor tento pojem definoval v tom zmysle, že sa nájomcovi poskytuje právo užívať nehnuteľnosť určitý čas za odplatu a vylúčiť akúkoľvek inú osobu z výkonu tohto práva. Okrem toho poukázal na to, že výrazy použité na označenie oslobodení od dane uvedených v článku 135 ods. 1, teda vrátane pojmu „nájom nehnuteľností“, sa majú vykladať reštriktívne, keďže tieto oslobodenia predstavujú výnimky zo všeobecnej zásady, podľa ktorej sa DPH vyberá z každého poskytnutia služieb, ktoré zdaniteľná osoba uskutoční za protihodnotu (rozsudok z 19. decembra 2018, Mailat, C-17/18, EU:C:2018:1038, body 36 a 37 a citovaná judikatúra).
- 11 Ďalej sa zastáva názor, že § 4 bod 13 UStG možno odvodiť z vyhlásením č. 7 do zápisnice k článku 13 smernice 77/388. V tomto vyhlásení sa uvádza: „Rada a Komisia vyhlasujú, že členské štáty ... môžu oslobodiť od dane z pridanej hodnoty dodávky tepla a príbuzných plnení, ktoré spoločenstvá vlastníkov bytov poskytujú vlastníkom bytov [*neoficiálny preklad*]“. Sčasti sa vyhlásenie do zápisnice považuje za oprávňujúci právny základ a sčasti za spresnenie článku 13 oddielu B písm. c) smernice 77/388. Uplatnenie v režime smernice 2006/112 sa odôvodňuje článkom 136 písm. a) tejto smernice v spojení s vyhlásením č. 1 k smernici 2006/112, v ktorom sa uvádza, že čo sa týka predchádzajúcich vyhlásení k smernici 77/388 a zmien neskoršími smernicami, Rada a Komisia potvrdili, že tieto neboli zrušením smernice dotknuté.
- 12 Podľa vnútroštátneho súdu však § 4 bod 13 UStG nemožno odôvodniť vyhlásením č. 7 do zápisnice k článku 13 smernice 77/388, resp. článkom 136 smernice 2006/112 a vyhlásením č. 1 k tejto smernici. Podľa judikatúry Súdneho dvora totiž vyhlásenie do zápisnice nemožno použiť pri výklade ustanovenia v prípade, ak sa obsah vyhlásenia nezohľadnil v znení sporného ustanovenia a teda nie je právne záväzné (pozri napr. rozsudky z 26. februára 1991, Antonissen, C-292/89,

EU:C:1991:80 a z 29. mája 1997, VAG Sverige, C-329/95, EU:C:1997:256). Vnútroštátny súd ďalej konštatuje, že ani z článku 13 smernice 77/388, ani z článku 136 smernice 2006/112 nevyplývajú dostatočné indície, z ktorých by bolo možné odvodiť zámer zákonodarcu oslobodiť dodávky tepla zabezpečované spoločenstvom vlastníkov bytov v prospech vlastníkov bytov od dane.

- 13 Napokon sa zastáva názor, že v prípade plnenia poskytovaného spoločenstvom vlastníkov bytov ich vlastníkom nejde o zdaniteľnú transakciu. Spoločenstvo vlastníkov bytov sa jednak nepovažuje za podnikateľa a jednak nedochádza k poskytovaniu plnenia za odplatu. V tomto ohľade vnútroštátny súd uvádza, že vyhlásenie č. 7 do zápisnice k článku 13 smernice 77/388 by bolo možné považovať aj za náznak, že Komisia a Rada okrem iného nepovažovali dodávky tepla spoločenstvami vlastníkov bytov vlastníkom bytov za hospodársku činnosť v zmysle článku 4 ods. 1 a 2 smernice 77/388, ktorý predchádzal článku 9 ods. 1 smernice 2006/112. Ak by sa vychádzalo z tohto výkladu, oprávnenie na odpočet dane by bolo vylúčené už z toho dôvodu, že žalobkyňa sa nepovažuje za zdaniteľnú osobu v zmysle článku 2 ods. 1 písm. a), článku 9 ods. 1 a článku 168 smernice 2006/112. V takomto prípade by bol § 4 bod 13 UStG nadbytočný a mal by iba deklaratórnu povahu.

PRACOVNÝ DOKUMENT